

ظریف از ستون‌های جمهوری اسلامی است؛ تندروها به راه حل های نظامی در روابط خارجی می اندیشند

فریدون مجلسی گفت: ما در شرایطی قرار داریم که امیدی به نجات اقتصاد نمی‌رود یا امیدمان خیلی اندک است مگر اصلاحات ساختاری در وضعیتی عاقلانه و اعتدالی به وجود بیاید. شاید آن‌ها به همین بهانه می‌خواهند با آقای ظریف مخالفت کنند و برجام و آقای ظریف را که مذاکره‌کننده و امضا کننده اصلی توافق برجام بود را مقصر جلوه دهند.

به گزارش سایت خبری پرسون، اظهارات اخیر محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه دولت روحانی و قسم موشکی او دوباره تندروها را عصبانی کرده است. حسن بهشتی‌پور در گفتگو با خبرگزاری خبرآنلاین، درباره حملات اخیر تندروها به ظریف بیان کرد که: «افرادی که در طرف مقابل آقای ظریف هستند، به دلیل محبوبیت ایشان نگران شده و به او حمله می‌کنند. ایشان یک سرمایه است و باید از این سرمایه در عرصه سیاست خارجی استفاده کنیم.» محمود واعظی نیز معتقد است که «مردم ما آگاه و بهترین قاضی هستند.»

فریدون مجلسی، دیپلمات پیشین و کارشناس مسائل بین الملل، نیز به اشاره به هجمه‌ها علیه ظریف گفت: «ما در شرایطی قرار داریم که امیدی به نجات اقتصاد نمی‌رود یا امیدمان خیلی اندک است مگر اصلاحات ساختاری در وضعیتی عاقلانه و اعتدالی به وجود بیاید. شاید آن‌ها به همین بهانه می‌خواهند با آقای ظریف مخالفت کنند و برجام و آقای ظریف را که مذاکره‌کننده و امضا کننده اصلی توافق برجام بود را مقصر جلوه دهند.»

وی همچنین درباره حمله‌کنندگان به ظریف گفت: «من حملاتی را که به صورت رایج می‌بینم از سوی اصول‌گرایان بسیار تندرو است. آن‌ها کسانی هستند که در روابط خارجی به راه‌حل‌های نظامی می‌اندیشند.

مشروح گفتگوی فریدون مجلسی، دیپلمات پیشین و کارشناس مسائل بین الملل، را در ادامه می‌خوانید.

* آقای مجلسی، هربار که آقای ظریف سخنرانی می‌کنند، حملاتی برای تخریب ایشان صورت می‌گیرد، تحلیل شما از این تخریب‌ها چیست؟

من فقط دو تا از سخنرانی‌های ایشان را خواندم، اگر حملاتی به ایشان شده است از جانب ارزشی‌ها بوده که نظر خودشان را مطرح کرده‌اند. به نظر من ایشان جزء ستون‌های جمهوری اسلامی است. او کسی است که برای نجات جمهوری اسلامی برجام را امضا کرد اما گروهی از تندروها که بخش اکثریتی از حاکمیت را در اختیار دارند، از همان ابتدا با راهی که برجام می‌رفت مخالفت کردند. شاید مخالفت‌های آنان بود که امروز ایران را با این بحران عجیب اقتصادی و با مشکلات دیگری مواجه کرده است.

ما در شرایطی قرار داریم که امیدی به نجات اقتصاد نمی‌رود یا امیدمان خیلی اندک است مگر اصلاحات ساختاری در وضعیتی عاقلانه و اعتدالی به وجود بیاید. شاید آن‌ها به همین بهانه می‌خواهند با آقای ظریف مخالفت کنند و برجام و آقای ظریف را که مذاکره‌کننده و امضا کننده اصلی توافق برجام بود را مقصر جلوه دهند.

برجام موجب لغو تحریم‌ها و ورود ایران به عرصه بین‌المللی شد و پس از آن قراردادهای مختلف بین‌المللی امضا شد که متأسفانه با اقدامات جناحی متوقف شد و ایران به شرایطی حتی بدتر از دوران پیش از برجام مبتلا شد.

در زمان آقای احمدی‌نژاد و بعد از احمدی‌نژاد بود که به علت آن که تحریم‌های شورای امنیت که ایشان کاغذ پاره نامیده بود، امضای برجام به نحوی با اغماض امضاکنندگان مواجه شود تا بتواند یک اعتباری به ایران ببخشد که متأسفانه نشد و اکنون که وضعیت طولی و عرضی و ارتباطات به این‌جا کشیده شده و کشور مورد تهدید روزمره قرار گرفته و خراب‌کاری‌ها به داخل مرز کشیده شده است نوعی اقدام می‌شود که توجهات از آفریننده وضع کنونی به گردن دیگران انداخته شود به نوعی فرافکنی صورت می‌گیرد.

منافع روسیه و ایران در حال حاضر تضادهایی دارد

* مشخصاً زمانی که آقای ظریف از عملکرد روسیه انتقاد کرده و از کارشکنی آنان می‌گوید، حملات به ایشان شدیدتر می‌شود. علت این موضوع چیست؟

نمی‌دانم، شاید برای این است که روس‌ها همسایه بزرگ ایران هستند. اگر روسیه دولت متعارفی بود با وجود ارتباط از طریق دریای خزر، قطعاً ارتباط بیشتری با ایران داشت. کمابینه در گذشته و در زمان تزاری هم تجارت ایران و روسیه علی‌رغم تمام فجایعی که روس‌ها علیه ایران مرتکب شدند بسیار رونق داشت.

اما در شرایط فعلی که روسیه اصلاً نتوانسته است برای ایران وضعیت تجارت معتبری راه اندازی کند چرا که ایران اعتبار مالی اندکی دارد و سرمایه

گزافی را صرف ادامه ساخت یک کارخانه اتمی بوشهر کرد که با ۳۰ سال تاخیر تحویل دادند.

اگر با چین ارتباط داریم به این دلیل است که چین خریدار نفت ایران بوده و از اعتبار فروش نفت وارداتی متقابلاً میلیاردها دلار از چین می‌آید. ما که به روسیه نفت نمی‌فروشیم و با پرتقال و کیوی و سیب‌زمینی هم نمی‌شود روابط تجاری عمده‌ای داشت. روس‌ها در بازار نفت و گاز، رقیب ما هستند اما در عین حال می‌خواهند ایران را داشته باشند و در روسیه یا در اوکراین به‌عنوان سپر از آن استفاده کنند.

روس‌ها با تشویق به جنگ و دریاى سرخ می‌خواهند در رفت و آمد نفت اختلال ایجاد شود که بتوانند در بازار نفت که امروز به دلیل جنگ با اوکراین در آن کمی اختلال ایجاد شده است، رقیب نفت خاورمیانه شوند.

به‌طور کلی منافع روسیه و ایران در حال حاضر تضادهایی دارد، اما در شرایطی متفاوت می‌تواند روابط خیلی خوبی باشد. ایران می‌تواند با چین، هند، اروپا و آمریکا یا در درجه اول با همسایگان ثروتمند عرب خودش مثل عربستان، عراق و ترکیه یا حتی پاکستان و به خصوص روسیه ارتباط گسترده اقتصادی داشته باشد، اما نه اینکه مسائل سیاسی و زیاده‌خواهی‌های سیاسیشان برای ایران زیان‌بار باشد و مانع روابط ایران با کشورهای دیگر شوند و نوعی حالت انحصاری برای خود ایجاد کنند. به‌هرحال روابط قرن بیستمی و بیست و یکمی تحت الحمایه به مصلحت ایران نیست.

تندروها به راه حل های نظامی در روابط خارجی می اندیشند

* فکر می‌کنید کدام طیف سیاسی حملات به آقای ظریف را مدیریت می‌کند؟

من حملاتی را که به صورت رایج می‌بینم از سوی اصول‌گرایان بسیار تندرو است. آن‌ها کسانی هستند که در روابط خارجی به راه‌حل‌های نظامی می‌اندیشند. یعنی در واقع مسئله این نیست که دفاع ما باید ضعیف باشد؛ هرچه توان دفاعی ما خوب باشد، اولاً منوط بر این است که وضع اقتصادی ما قوی‌تر باشد تا بتوانیم حفظش کنیم، در ثانی نباید به مثابه نشان دادن و تهدید کردن روزمره باشد و همه را با ما دشمن کند.

با یک تهدید، قیمت نفت را در بازرگانی و روابطی که می‌خواهد برقرار شود، دو هزار تومان یا پنج هزار تومان بالا می‌برند. آن‌ها به شخص حمله نمی‌کنند بلکه به آن شیوه، کارکرد و راه‌حل خوب حمله می‌کنند.

ایراد بزرگ این است که ما وقتی به جنگ می‌اندیشیم نمی‌توانیم فقط به ضربه زدن و آسیب زدن بیندیشیم و باید به این فکر کنیم که طرف مقابل تا چه اندازه می‌تواند به ما خسارت‌های مالی و جانی مختلفی وارد کند. ما در درجه اول باید مانع آسیب رسیدن به ایران شویم.